

POSTANOWIENIE

Dnia 15 października 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Adam Redzik (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Mirosław Sadowski

SSN Aleksander Stępkowski

w sprawie ze skargi M. G. na przewlekłość postępowania przed Sądem
Apelacyjnym w (...) w sprawie II AKo (...),
z udziałem Skarbu Państwa - Prezesa Sądu Apelacyjnego w (...),
po rozpoznaniu na posiedzeniu bez udziału stron w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej
i Spraw Publicznych 15 października 2021 r.,

pozostawia skargę bez rozpoznania.

UZASADNIENIE

I.

Pismem z 7 czerwca 2021 r. (data wpływu do Sądu Apelacyjnego w (...): 15 czerwca 2021 r.), M. G. wniósł skargę na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, podnosząc że w postępowaniu toczącym się przed Sądem Apelacyjnym w (...) pod sygn. II AKo (...) doszło do przewlekłości postępowania. Wniósł o zasądzenie z tego tytułu od Skarbu Państwa kwoty 5 000 zł.

Skarżący wskazał, że 2 lutego 2021 r. przesłał „wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy i wstrzymanie wykonania orzeczenia” w sprawie prowadzonej przez Sąd Rejonowy w B. pod sygn. II K (...). Podniósł, że następnie zwracał się do Sądu Apelacyjnego w (...) o odpis znajdującego się w aktach sprawy protokołu przeszukania oraz składał dokumenty mające potwierdzać zasadność złożonego wniosku. Według Skarżącego w licznych rozmowach telefonicznych uzyskał

odpowieź, że sprawa o sygn. II AKo (...) nie została rozpoznana z powodu epidemii COVID-19.

W piśmie z 30 lipca 2021 r. (data wpływu do Sądu Najwyższego: 19 sierpnia 2021 r.) Przewodniczący II Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego w (...) przedstawił okoliczności dotyczące rozpoznawania przedmiotowego wniosku o wznowienie postępowania. Wskazał na niedostateczną obsadę sędziowską Wydziału, brak obsadzenia wolnych etatów sędziowskich oraz zachorowania pracowników Sądu na COVID-19.

W piśmie z 7 września 2021 r. (data wpływu do Sądu Najwyższego: 16 września 2021 r.) Skarżący oświadczył, że wnosi o zasądzenie z tytułu przewlekłości postępowania kwoty 7 000 zł.

II.

Pismem wniesionym do Sądu Rejonowego w B. 15 stycznia 2021 r. (data wpływu do Sądu Apelacyjnego w (...): 10 lutego 2021 r.) M. G. złożył wniosek o wznowienie postępowania i wstrzymanie wykonania orzeczenia Sądu Rejonowego w B. z 10 września 2019 r. (sygn. II K (...)).

Postanowieniem z 1 czerwca 2021 r. (II AKo (...)) Sąd Apelacyjny w (...) odmówił przyjęcia wniosku M. G. o wznowienie postępowania zakończonych prawomocnymi wyrokami Sądu Rejonowego w B. z 10 września 2019 r. (sygn. II K (...)) i Sądu Okręgowego w K. z 11 grudnia 2019 r. (sygn. V Ka (...)). Od tego postanowienia Skarżący wniósł zażalenie.

Po rozpoznaniu zażalenia M. G. Sąd Apelacyjny w (...) postanowieniem z 1 lipca 2021 r. (II AKo (...) - ZAŻ (...)) utrzymał zaskarżone postanowienie w mocy.

III.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przedmiotem skargi na przewlekłość postępowania nie jest „sprawa” w rozumieniu art. 2 ustawy z 17 czerwca 2004 r. ustawy o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 75 ze zm., dalej: ustawa) lub

art. 6 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności.

W postępowaniu wznowieniowym, które w sprawach karnych może w pewnych sytuacjach być wszczęte również z urzędu, nie bada się zasadniczego dla sprawy przedmiotu. Postępowanie to zmierza do analizy przesłanek, które mogą powodować albo nie powodować wzruszenia wydanego już prawomocnego orzeczenia sądowego, które korzysta z domniemania prawidłowości, w drodze nadzwyczajnego środka, jakim jest instytucja wznowienia postępowania.

Orzecznictwo europejskie jest od dawna konsekwentne w poglądzie, że gwarancje z art. 6 Konwencji nie mają zastosowania do postępowań, w których dąży się do wznowienia postępowania zakończonego ostatecznym wyrokiem (zob. m.in. decyzje Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 26 października 2004 r. nr 13990/04; z dnia 15 marca 2005 r. nr 51744/99; decyzja Europejskiej Komisji Praw Człowieka z dnia 17 stycznia 1995 r. nr 25084/94). Wyrażony wyżej pogląd znalazł aprobatę w polskiej doktrynie prawa (patrz m.in. Cz. Kłak, *Skarga na przewlekłość postępowania karnego a Europejska Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności*, Rzeszów 2011, s. 63).

Sąd Najwyższy w niniejszym składzie nie podziela wątpliwości, że powyższe stanowisko jest „dyskusyjne”, a ustawodawca krajowy powinien zrealizować dalej idący standard ochrony i – niezależnie od uregulowań konwencyjnych – utworzyć w ustawie taki środek (np. M. Romańska, *Pozainstancyjne środki ochrony prawnej*, Warszawa 2013, str. 153-154). Nie sposób zaakceptować tezy, że ugruntowane orzecznictwo europejskie było niewystarczające w zakresie zapewnienia realnych standardów rzetelnego procesu, którego istotnym elementem jest obowiązek rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki i regulacje krajowe należałoby w związku z tym rozszerzyć. Skład orzekający nie podziela też poglądu wyrażonego przez Sąd Najwyższy w postanowieniu z 5 października 2021 r., I NSP 155/21.

Na marginesie zauważyć należy, że celem pism przedłożonych przez Skarżącego nie było stwierdzenie przewlekłości postępowania wznowieniowego, ale doprowadzenie do uwzględnienia wniosku o wznowienie postępowania, co potwierdza ostatni akapit pisma zawierającego skargę.

Mając powyższe na uwadze, w oparciu o art. 430 § 1 k.p.k. w zw. z art. 8 ust. 2 ustawy Sąd Najwyższy postanowił o pozostawieniu skargi bez rozpoznania.